

XXXV.

Bilag

til

Folkethingets Udvalgs Betænkning over Forslag til Lov om Forandring af Korntienden in natura til Pengeydelse efter Kapitelstart.

Indenrigsministeriet.

Kjøbenhavn den 3die December 1874.

I Genhold til min Udtalelse under 1ste Behandling i Folkethinget af Lovforslaget om Forandring af Korntiende in natura til Pengeydelse efter Kapitelstart skal jeg hoslagt tilstille det ærede Udvalg 3 i det statistiske Bureau udarbejdede Oversigter over Tiendebyrdens nuværende Tilstand her i Landet, affattede amtsvis, særskilt for Kongetiendens, for Kirketiendens og for Præstetiendens Vedkommende.

Angaaende det til Grund for disse Oversigter liggende Materiale skal jeg derhos oplyse, at det er tilveiebragt ved Hjælp dels af Amtstuerne og dels af vedkommende kommunale Bestyrelser, hvilke man har anmodet om at foranledige de udsendte, i Overensstemmelse med Oversigterne affattede Schemaer med den størst mulige Nøjagtighed og Fuldstændighed udfyldte for hvert Sogns Vedkommende. Ved Bearbejdelsen af det herefter fremkomne Materiale har det imidlertid viist sig, at dette i flere Retninger var mangelfuldt. Hvad saaledes angaar den første og anden Rubrik, der indeholde Oplysninger om det matrikulerede Tiendehartkorns Størrelse og om Størrelsen af det hele tiendeydende Hartkorn, da ere de i disse Rubrikker fremsatte Spørgsmaal næsten gjennemgaaende bleve besvarede baade af Amtstuerne og af vedkommende Sogneraad, men i mange Tilfælde paa forskjellig Maade; hvor der saaledes har været Uoverensstemmelse mellem Amtstiens og Sogneraadets Opgivelser, ere Amtstiens Opgivelser lagte til Grund for Bearbejdelsen, idet man er gaaet ud fra, at disse indeholdt de paalideligste og fuldstændigste Oplysninger om de paagældende Forhold.

Hvad dernæst den fjerde Rubrik angaar, da ere de derunder begjærte Oplysninger om den forskjellige Maade, hvorpaa Tienden ydes, paa ganske faa Undtagelser nær ifkun meddelte af Sogneraadene. Disse Oplysninger have imidlertid ofte viist sig upaalidelige, idet de i Underafdelingerne af denne Rubrik angivne Tal ofte have været mer eller mindre uoverensstemmende med de i 2den Rubrik opførte Beløb, ligesom ogsaa Sogneraadene ofte aldeles have undladt at meddele de i denne Rubrik forlangte Oplysninger. Hvor sliig Uoverensstemmelse saaledes har været tilstede, har man ikke haft anden Udvei end at se bort fra denne, og hvor Rubriken for en enkelt Tiendeparts Vedkommende slet ikke har været udfyldt, har man enten benyttet den Ydelsesmaade, som var angivet for de andre Tiendeparters Vedkommende, eller hvis man heller ikke her kunde faae den fornødne Oplysning, da benyttet den Ydelsesmaade, som var mest almindelig i det Herred, hvori vedkommende Sogn ligger.

Den femte Rubrik endelig, der indeholder Oplysning om det aarlige Tiendevederlags Størrelse, og som udelukkende skulde udfyldes af Sogneraadene, har for Konge- og Kirketiendens Vedkommende ofte slet ikke været udfyldt. Man har da i saadanne Tilfælde været nødsaget til at rekrurrere til nogle i 1852 af det statistiske Bureau indhentede Oplysninger om Tiendeforholdene her i Landet og benyttet de i dette Materiale indeholdte Oplysninger, forsaavidt Tiendevederlaget allerede dengang var fastsat til et bestemt og usforanderligt Beløb, og hvis man heller ikke her kunde faae den ønskede Oplysning, har man været nødsaget til at benytte de Opgivelser, som fandtes i den tilsvarende Rubrik for Præstetienden, for hvilken Tiendes Vedkommende Vederlagets Størrelse altid har været opgivet.

Lobiesen.

Dahl.

Til
Folkethingets Udvalg angaaende Lovforslaget om
Forandring af Korntienden in natura til Penge-
ydelse efter Kapitelstart.

Udvalgenes Betænkninger